

Novembar

DOGAĐAJI OPŠTEG KARAKTERA

4. novembar — Nemački zapovednik oružane sile za Jugoistok uputio potčinjenim komandama i jedinicama okružnicu o situaciji na Balkanu i merama za ugušenje ustanka. Komandantu Osamnaestog korpusa naređeno je da savlada ustanak u Srbiji i Hrvatskoj.
- VŠ NOP odreda Jugoslavije izdao saopštenje povodom izdaje četnika, koji su napali na NOP odrede i na oslobođena mesta Požegu. Užice (sada: Titovo Užice), Ivanjicu i hapsili partizane, članove NO odbora i simpatizere NOP-a.
7. novembar — Predsednik SAD Franklin Ruzvelt izjavio da je odbrana SSSR-a od životne važnosti za zaštitu SAD.
- CK SKOJ-a izdao proglas »Mladaj generaciji svih naroda Jugoslavije : poziva je na najširu mobilizaciju svih snaga radi nastavljanja borbe protiv okupatora i njegovih slugu, a za oslobođenje i srećnu budućnost.
- CK KPJ uputio proglas makedonskom narodu u kome ga poziva na oružani ustanak protiv fašističkih okupatora. To je prvi proglas CK koji je rasturen u Makedoniji, jer je Metodije Šatorov Šarlo to sprečavao.
- U Kujbiševu, na proslavi dana velike oktobarske socijalističke revolucije, maršal SSSR-a Kliment Vorošilov istakao da će uskoro doći vreme kada će se svi slovenski narodi dići pod partizansku zastavu -kao što su to učinili jugoslovenski partizani*.
8. novembar — VS NOP odreda Jugoslavije naredio svim NOP odredima Jugoslavije da na zločine okupatora i njihovih pomagača ne odgovaraju sličnim merama; da ne maltretiraju ratne zarobljenike ili stanovništvo koje nije naklonjeno NOP-u; da u tom pogledu strogo poštuju odredbe međunarodnog prava.
- U Tirani održana partijska konferencija na kojoj je osnovana KP Albanije i formiran privremeni CK. U pripremi i u radu konferencije učestvovali delegati CK KPJ Miladin Popović i Dušan Mugoša.
- Stanica slobode«, ilegalna norveška radio-stanica, emitovala vesti o junačkoj borbi naroda Jugoslavije protiv nemačkih okupatora.
10. novembar — CK KPJ uputio pismo Pokrajinskom komitetu KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak: daje uputstvo o otklanjanju grešaka partijskih rukovodstava i organizacija u vezi s NOB-om.
11. novembar — U SSSR-u otpočele emisije radio-stanice ^Slobodna Jugoslavija«.
13. novembar — U Londonu, izbeglička vlada Kraljevine Jugoslavije molila vladu V. Britanije da od vlade SSSR-a traži da se partizani Jugoslavije potčine komandantu jugoslovenske vojske u otadžbini¹ Draži Mihailoviću.
- Izbeglička vlada Kraljevine Jugoslavije je naredila svome poslaniku u SSSR-u da od vlade SSSR-a traži da ona zahteva da se partizani Jugoslavije potčine komandantu jugoslovenske vojske u otadžbini Draži Mihailoviću.
- Otpočeo napad delova Uzičkog NOP odreda na četnike Draže Mihailovića na Ravnoj gori. U borbama vođenim do 20. novembra četnici su bili potpuno razbijeni, zbog čega je Draža Mihailović zamolio prekid vatre i ponudio pregovore, što je VS NOP odreda Jugoslavije prihvatio.
- Na oslobođenoj teritoriji Srbije otpočeo rad partizanske radio-stanice na kratkim talasima, čije su emisije počinjale u 21 čas. U vezi s tim, VŠ NOP odreda Jugoslavije istog dana u »Borbi« objavio saopštenje.

¹ Početkom novembra Je Izbeglička vlada Kraljevine Jugoslavije Komandu četničkih odreda Juuoslovenske vojske preimenovala u Komandu Jugoslovensku vojske u otadžbini.

- 13/14. novembar — U s. Divcima (kod Valjeva) komandant jugoslovenske vojske u otadžbini Draža Mihailović vodio razgovore sa nemačkim šefom upravnog štaba komandanta Srbije dr Georgom Kislom. i obećao mu da će četnici voditi borbu protiv partizana a neće pružati otpor nemačkim trupama.
15. novembar — Otpočela druga ofanziva nemačkih snaga ka Moskvi.
16. novembar — Nemačke snage zauzele Kerč i osvojile Kerčansko poluostrvo (u SSSR-u).
— VŠ NOP odreda Jugoslavije uputio direktivu Glavnom štabu NOP odreda za Hrvatsku: šire uključivanje hrvatske mase u NOB u koristiti se iskustvom iz Srbije.
— VŠ NOP odreda Jugoslavije obavestio GŠ NOP odreda Hrvatske o izdaji Draže Mihailovića, koji je otvoreno stupio u borbu protiv NOP odreda.
— Komandant jugoslovenske vojske u otadžbini Draža Mihailović izdao proglas u kome obaveštava da je postavljen za komandanta celokupne »jugoslovenske vojne sile na okupiranoj teritoriji kraljevine Jugoslavije«, da se svi »naoružani pokreti« stavljaaju pod njegovu komandu i da će ih on voditi prema zakletvi položenoj kralju.
17. novembar — U Kujbiševu poslanik izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije zatražio od vlade SSSR-a da interveniše kod jugoslovenskih partizana da se potčine komandantu jugoslovenske vojske u otadžbini Draži Mihailoviću.
— U Kairu održan sastanak između generala Ilića, zastupnika vrhovnog komandanta jugoslovenske kraljevske vojske i ministra Litltona, predstavnika britanske vlade na Srednjem istoku: razmatrano pitanje slanja pomoći četnicima Draže Mihailovića.
— VŠ NOP odreda Jugoslavije pismom upoznao Izvršni odbor OF o izdajstvu Draže Mihailovića u Srbiji i dao uputstva za sprečavanje sličnih događaja u Sloveniji.
18. novembar — U Kujbiševu, ambasador V. Britanije tražio od vlade SSSR-a da se partizani Jugoslavije stave pod komandu komandanta jugoslovenske vojske u otadžbini Draže Mihailovića.
— U Libiji otpočela ofanziva britanske 8. armije protiv nemačko-italljanskih snaga.
— U Čačku održan sastanak između delegacije VS NOP odreda Jugoslavije i delegacije komandanta jugoslovenske vojske u otadžbini Draže Mihailovića u cilju likvidiranja nesporazuma i sukoba između četničkih i NOP odreda. Član VŠ NOP odreda Jugoslavije Aleksandar Ranković je izneo predlog za sporazum. Pošto predstavnici Draže Mihailovića nisu imali ovlašćenje za potpisivanje sporazuma, delegacije su se razišle.
19. novembar — Otpočela protivofanziva sovjetske 4, 52. i 54. armije kod Tihvina, u toku koje su nemačke snage odbačene na liniju r. Volhov — Novgorod.
20. novembar — Radio-Moskva emitovala pozdrav sovjetskih partizana svojim drugovima — jugoslovenskim partizanima.
U čačku, na sastanku delegacije VŠ NOP odreda Jugoslavije i predstavnika komandanta jugoslovenske vojske u otadžbini Draže Mihailovića, potpisan sporazum koji je predviđao: obustavu svih neprijateljstava do 12 časova 21.XI tekuće godine; upućivanje svih snaga u borbu protiv okupatora i narodnih izdajnika; puštanje svih zarobljenika; obrazovanje mešovite komisije koja će utvrđivati uzroke sukoba, krivice i zločinačka dela; obrazovanje mešovitog ratnog suda; lica koja su dobrovoljno prešla na jednu ili drugu stranu mogu ostati gde su; zajedničkim snagama razoružati svaku grupu koja bi bila protiv jedne ili druge strane; saradnju u operacijama i održavanje novog sastanka delegacija.
Objavljeno saopštenje VŠ NOP odreda Jugoslavije povodom emisije neprijateljske radio-stanice koja je pod nazivom Radio-slantica Narodnooslobodilačkih partizanskih odreda Jugoslavije, pokušala da lažima, klevetama i provokacijama pokoleba poverenje naroda u NOP.
21. novembar — Nemačke snage zauzele Rostov (u SSSR-u).
— Ministarstvo domobranstva ustaške NDH izdalo naređenje da se pri čišćenju terena ubije svako naoružano lice koje ne pripada oružanim formacijama NDH ili okupatora i da se sela iz kojih se puca na vojsku zapale a žene i deca oteraju u logor.
24. novembar — U Kujbiševu, britanska vojna misija podnela vladi SSSR-a memorandum, zahtevajući da se partizani Jugoslavije hitno potčine komandantu jugoslovenske vojske u otadžbini Draži Mihailoviću, koga vlada V. Britanije smatra jedino mogućim vođom otpora u Jugoslaviji.

- Sa istočnog fronta stigla u Srbiju nemačka 113. pešadijska divizija i prikupila se na prostoriji Jagodina (sada: Svetozarevo) — Paraćin — Kruševac — Kraljevo.
- 25. novembar — U Berlinu održana konferencija predstavnika vlada Nemačke, Japana, Italije, Mađarske, Španije, Finske, Rumunije, Bugarske, Danske, Slovačke, NDH, Mandžuka i okupiranog dela Kine (kvislinške vladi Van Cin Veja) na kojoj je Antikominterni-pakt produžen za još pet godina.
- Generalni sekretar KPJ Josip Broz Tit^o. uputio telegram Kominterni povodom vesti Radio-Moskve da je Draža Mihailović voda svih snaga pokreta otpora i da vodi borbu protiv okupatora.
- 26. novembar — Radio-London objavio da je vlada V. Britanije ovlašćena od vlade SSSR-a da pozdravlja i ohrabruje ustanak u Jugoslaviji istakne da je u interesu i sovjetske vlade da dođe do jedinstva u toj zemlji*.
- U Užicu (sada: Titovo Užice) VŠ NOP odreda Jugoslavije, na sastanku sa vojnim i političkim rukovodiocima NOP odreda koji su bili zahvaćeni neprijateljskom ofanzivom, doneo odluku da se što upornije brani slobodna teritorija zapadne Srbije, a potom da se deo snaga povlači za Sandžak a drugi deo zabaci neprijatelju za leđa i dalje dejstvuju na dodeljenim područjima. U vezi s tim, on je Glavnom štabu NOP odreda za Crnu Goru i Boku naredio da sa potčinjenim jedinicama poveća aktivnost prema Srbiji radi prihvata snaga koje se budu povlačile za Sandžak.
- VŠ NOP odreda Jugoslavije izdao saopštenje povodom poraza nedicevaca i četnika Draže Mihailovića na pl. Rudniku, u borbi protiv NOP odreda.
- 27. novembar — Saveznici zauzeli pokrajinu Godar (u Etiopiji). Time su slomili poslednji otpor italijanskih snaga u istočnoj Africi i završili oslobođenje Etiopije, Somalije i Eritreje.
- 28. novembar — Ministar inostranih poslova V. Britanije uputio pismo predsedniku izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije: obećava pomoć četnicima ako bi ovi držali front sa partizanima, pod komandom Draže Mihailovića, jer je od najveće važnosti da obe vlade učine sve da se u Jugoslaviji održi ujedinjeni front svih patriota.
- 29. novembar — Snage Crvene armije u protivofanzivi povratile Rostov.
- 30. novembar — Na Ravnoj gori održano savetovanje četničkih komandanata na kome je komandant jugoslovenske vojske u otadžbini Draža Mihailović govorio o vođenju borbe protiv partizana i o legalizaciji četničkih odreda kod okupatora.
- U Goraždu potpisan sporazum između komande četničkih snaga u Bosni i Hercegovini i predstavnika Štaba italijanskog 6. armijskog korpusa o zajedničkoj borbi protiv NOP odreda Jugoslavije.
- Novembar — Vlada V. Britanije i vlada SSSR-a se saglasile: zajedničkim merama postići da se partizani i četnici pomire radi borbe protiv okupatora i da se partizanske jedinice potčine komandantu jugoslovenske vojske u otadžbini Draži Mihailoviću.

BOSNA I HERCEGOVINA

- 1. novembar — Drugi bataljon domobranskog 8. pešadijskog puka iz Kladnja zauzeo s. Stupare (na putu Tuzla — Kladanj) potisnuvši delove Birčanskog NOP odreda.
- 1/2. novembar — Delovi Romanijskog NOP odreda i NOP odreda "Zvezda" i četiri četničke čete izvršili neuspeo napad na Olovo.
- 2. novembar — U s. Razvalama (na pl. Ljunjevači) održan sastanak sekretara oblasnog komiteta za Bos. krajinu, OK KPJ za Bihać (Grmeč) i Štaba 1. krajiškog NOP odreda. Odlučeno da se Štab premesti u Podgrmeč i date detaljnije direktive za rad: formiranje četa za borbu protiv italijanskog okupatora, NO odbora, magacina, logora itd.
- Tri čete Kalinovičkog NOP odreda zauzele Trnovo, dok se posada (jedan domobranski konjički eskadron i žandarmi) izvukli preko Treskavice u Konjic.
- U s. Ulinju (kod Gacka) izdvajanjem boraca gatačkog sreza iz 1. (Nevesinjskog) bataljona Hercegovačkog NOP odreda, formiran Gatački bataljon.
- 213. novembar — Dva bataljona 3. krajiškog NOP odreda izvršila neuspeo 17-časovni napad na Jajce radi uništenja fabrike karbida.

3. novembar — Delovi Kalinovičkog NOP odreda ušli u Praču (na pruzi Sarajevo — Višegrad), koju je tog dana napustio jedan domobranski bataljon.
4. novembar — Na Jahorini delovi Kalinovičkog i Romanijskog NOP odreda razbili kombinovani bataljon domobranskog 7. pešadijskog puka, koji se iz Prače povlačio prema Palama. Zbog pretrpljenih gubitaka bataljon je sutradan rasformiran.
- Delovi Trebevičkog bataljona Kalinovičkog NOP odreda zauzeli žand. si. i vodovod Bistricu (kod Sarajeva).
- 4 5. novembar — Delovi NOP odreda »Zvijezda« spalili, te i iduće noći, drvene mostove preko r. Bosne kod Semizovca (na putu Sarajevo — Visoko). Time je automobilski saobraćaj za duže vreme prekinut.
- Novembar p. — Štab Hercegovačkog NOP odreda, preko niza sastanaka sa četničkim vodama u Hercegovini, pokušao pridobiti četnike za saradnju u borbi protiv okupatora i ustaša. Odbivši tu saradnju, četnici su se čvršće vezali /a okupatora i time javno deklarirali kao izdajnici i sluge okupatora.
- Formiran Kijevski bataljon Kalinovičkog NOP odreda.
- Prerastanjem Igmanske partizanske čete formiran Igmanski bataljon Kalinovičkog NOP odreda.
- Objedinjavanjem Šekovlčke, Brainačke i Tupanarske partizanske čete formiran 1 (Sekovički) bataljon Birčanskog NOP odreda.
- 5'6. novembar Majevički NOP odred zauzeo s. Površnicu (na putu G. Tuzla — Lopare) zarobio vod domobrana iz 8. pešadijskog puka.
- li. novembar — U s. Parežu (kod Trebinja) Lastvanska četa (Trebinjskog) bataljona Hercegovačkog NOP odreda i manji delovi Nikšićkog NOP odreda uništili hidrocentralu i srušili jednu železničku kompoziciju i most na Trebišnjici. Zarobljeni su domobranska posada centrale i nekoliko italijanskih vojnika. Time je saobraćaj na pruzi Trebinje — Bileća obustavljen 10 meseci.
17. novembar — Majevički NOP odred drugi put zauzeo s. Površnicu (na putu G. Tuzla — Lopare) i opet zarobio vod domobrana iz 8. pešadijskog puka.
7. novembar — U s. Imljanima (kod Skender-Vakufa), na inicijativu MK KP.I za Travnik, formirana Imljanska (Djevojačka) partizanska četa, koju je krajem meseca ušla u sastav 8. krajiškog NOP odreda.
9. novembar — U neposrednoj blizini Višegrada četnici opljačkali i spalili desetak muslimanskih sela.
10. novembar — Jedna četa NOP odreda »Zvijezda« izvršila prepad na aerodrom Rajlovac (kod Sarajeva).
- Tri čete 2. bataljona Komande NOP odreda za Kordun i Baniju napale i razoružale posadu žand. st. Johovica (kod Cazina). Zaplenjeno 7 pušaka.
10. novembar — Iz rejona Blažuj — Ilan-Ploča — Visoko — Semizovac, Sarajevski ustaški bataljon. 2. bataljon domobranskog 13. pešadijskog puka i 2. bataljon nemačkog 38. pešadijskog puka, ojačani baterijom topova i vodom oklopnih automobila, napali delove NOP odreda »Zvijezda« i odbacili ih preko r. Bosne. Ustaše su na pravcu svoga nastupanja spalile nekoliko sela.
- U s. Bjelogorcima (na putu Sarajevo — Mokro) delovi Romanijskog NOP odreda uništili jednu domobransku snabdevačku kolonu. Spaljeno 5 kamiona.
- 10 11. novembar — Boljanička četa Ozrenskog NOP odreda zauzela ž. st. Karanovac (raskršnicu pruga za Doboje, Tuzlu i Gračanicu).
11. novembar — U s. Slpovljanima (kod Drvara), na inicijativu OK KPJ za Drvar, formirana kulturno-prosvetna ekipa (od 30 članova) sa zadatkom: mobilizacija omladine i naroda putem kulturnog i političkog prosvetavanja. Ekipa je delovala do kraja januara 1943. u drvarskom, podgrmečkom i, delom. jajačkom okrugu, pa i u Lici.
- U Višegradu Gorski štab četničkih odreda istočne Bosne sklopio sa izaslanikom štaba italijanskih trupa Crne Gore sporazum o nenapadanju i saradnji u borbi protiv NOP-a i obezbeđenju okupatorskih komunikacija od strane četnika.
- 258
1311-1. novembar — Jedinice NOP odreda »Zvijezda« napale na Vareš, ali ga nisu zauzele.

14. novembar — Sarajevski ustaški bataljon, 2. bataljon domobranskoj; 13. pešadijskog puka i 2. bataljon nemačkog 738. pešadijskog puka. ojačani baterijom topova i vodom oki. automobila, napadajući od Sarajeva. Rajlovca i Somi/ovca, u dvodnevnom borbama odbacili delove NOP odreda »Zvijezda« sa periferije Sarajeva na liniju s. Močioci — Motka — r. Ljubina.
- Novembar p. p. — Na Romaniji. pod rukovodstvom delegata CK KPJ i komandanta GS NOP odreda BiH. održano savetovanje partijskih aktivista iz istočne Bosne u vezi s pitanjima taktike partizanskog načina ratovanja i suprotstavljanja četničkom razbijačkom radu.
- U Prači, na narodnom zboru, izabran opštinski NO odbor.
- U Trnovu, na narodnom zboru, izabran opštinski NO odbor,
- Formiran Udarni bataljon Ozrenskog NOP odreda.
- Novembar s. — U Partijskom domu u s. Bjelosavićima (na Romaniji) delegat CK KPJ i komandant GS NOP odreda za BiH održao savetovanje sa vojno-političkim rukovodiocima iz Bos. krajine. On ih je upoznao sa situacijom u zemlji, posebno u istočnoj Bosni i Srbiji, s planom razvijanja i organizovanje NOP odreda, kao i sa stavom prema četnicima.
- U s. Korenitoj (kod Bijeljine) od Bijeljinske i Brčanske partizanske čete formiran Bijeljinsko-brčanski bataljon Majevičkog NOP odreda.
- Formiran Majevički bataljon Majevičkog NOP odreda
- Novembar d. p. — Povodom neuspele konferencije u Vlasenici, održane 16. novembra 1941. GS NOP odreda za BiH obratio se otvorenim pismom svim poštenim i rodoljubivim četnicima Bosne i Hercegovine pozivajući ih da sa partizanima produže zajedničku NOB U pismu je osuđena namera četničkih oficira da, za račun okupatora, tu borbu pretvore u borbu Srba protiv muslimana, u borbu protiv uspostavljanja narodne vlasti, a za samovlašće, osvetu, pljačku i izbegavanje borbe protiv okupatora.
- Na zboru predstavnika seoskih odbora formiran odbor partizanske opštine- Poločani (kod Prnjavora), sa sedištem u s. Skucanom Vakufu. Opština je imala NO fond. sud, relejnu kurirsku stanicu i druge ustanove.
- 15/16. novembar — Dve čete 2. krajiškog NOP odreda razoružale posadu ž. st. Brežićani tnn pruzi Prizedor — Bos. Novi).
16. novembar — U Vlasenici, na inicijativu GS NOP odreda za BiH, održana konferencija predstavnika partizanskih i četničkih jedinica istočne Bosne radi raščišćavanja nesuglasica između Štaba četničkih odreda u istočnoj Bosni i GS NOP odreda za BiH. Konferencija nije postigla postavljeni cilj. jer su je četnici napustili kada su uvideli da će ostati u manjini, ali je razobličen izdajnički i razbijački rad četničkih vođa.
- Kod s. Lipca (blizu Doboja) delovi Ozrenskog NOP odreda razbili 3. bataljon domobranskog 2. pešadijskog puka. Zaplenjeno 160 pušaka. 18 p. mitraljeza. 0 mitraljeza i 5 minobacača.
17. novembar — Napustivši zajedničku konferenciju u Vlasenici, četnici na svojoj skupštini izabrali Privremenu upravu Istočne Bosne i raskinuti sporazum od 1. X 1941 o saradnji i zajedničkom (partizansko-četničkom) Operativnom štabu za istočnu Bosnu. Ovi su time prešli na otvoreno razbijanje ustaničkih redova u istočnoj Bosni.
- U s. Baljcima (kod Bileće), izdvajanjem čela iz partizanskog bataljona Vladimir Gaćinović . formiran 2. bilečki bataljon Hercegovačkog NOP odreda.
18. novembar — Posle više bezuspešnih pokušaja s manjim snagama, četiri nemačko-ustaško-domobranska bataljona, podržana artiljerijom, avijacijom i tenkovima, deblokirala posadu (domobranski 1. konjički puki u Mokrom. Blokadu je držao Romanijski NOP odred.
- Delovi 1. krajiškog NOP odreda uništili voz između ž. st. Lanište i Rravsko (na pruzi Srnetica — Sanski Most).
21. novembar — Dva bataljona 3. krajiškog NOP odreda upali u D Vakuf (na levoj obali Vrbasa), razbili po jednu četu 26. pešadijskog puka italijanske divizije Bergamo« i domobranskog 9. pešadijskog puka i spalili dve pilane, jednu železničku kompoziciju i tri motorna vozila. Zbog intervencije iz Bugojna mesto nije zauzeto.
- Delovi 5. bataljona 3. krajiškog NOP odreda razbili vod domobrana i zauzeli neprijateljsko uporište Crnu Rijeku (raskrnicu puteva za Banju Luku, Jajce i Mrkonjić-Grad).

22. novembar — Banjalučki muslimani svojom rezolucijom osudili ustaške zločine nad Srbima i Jevrejima i gaženje najelementarnijih prava čoveka, pridruživši se zahtevima iz ranijih rezolucija o ličnoj sigurnosti svih građana i verskoj toleranciji. Osuđujući činjenicu da je u pokolje uvučen i deo muslimanskog ološa, oni iznose primere gde su ustaše pri vršenju masovnih pokolja nosile fesove, kako bi izazvale pokolj između muslimanskog i srpskog življa.
22123. novembar — Delovi 3. krajiškog NOP odreda zauzeli s. Hrvacane (kod Prnjavora), uništili posadu (oko 100 žandarma, domobrana i milicionera) i zapalili žand. stanicu, poštu i opštinu.
23. novembar — Povodom napuštanja sporazuma o saradnji između četnika i NOP odreda u istočnoj Bosni, GS NOP odreda za BiH uputio pismo svim NOP odredima u Bosni i Hercegovini, u kome je objasnio petokolonaški i razbijački stav četničkog rukovodstva na konferenciji u Vlasenici i. svoja nastojanja da do rascepa ne dođe, ali ne po cenu odricanja od tekovina NOP-a i interesa naroda'.
— Iz zasede pod Malovanom (na putu Sujica — Kupres) Livanjski NOP odred i manji delovi 3. krajiškog NOP odreda razbili Italijansku kolonu od 11 vozila. Uništen 1 tenk i 3 kamiona; zarobljeno 13 i ubijeno 8 vojnika, a zaplenjeno 40 pušaka. 3 p. mitraljeza i 5 sanduka municije.
24. novembar — Između ž. st. Karanovca i Boljanica (na pruzi Tuzla — Doboj) delovi Ozrenskog NOP odreda srušili nemački oklopni voz i lokomotivu putničkog voza. Posle duže borbe posada voza se izvukla uz pomoć delova ustaškog bataljona iz Tuzle i domobrana iz Doboja. Pruga je opravljena tek treći dan.
— Ustaške i nemačke vlasti otkrile pripreme za pobunu i za prelaz partizanima domobranskog 15. pešadijskog puka na Palama (kod Sarajeva). Organizatori pohapšeni: osamnaest domobrana osuđeno na smrt, 48 domobrana i nekoliko seljaka osuđeno na robiju, jedan domobran poginuo u samoodbrani, dok je veći broj premešten u druge jedinice.
24125. novembar — Jedna četa 2. krajiškog NOP odreda spalila pilanu kod Kozarca i porušila 5 mostova na putu Kozarac — Mrakovica.
25. novembar — Jače domobranske i nemačke snage (ojačani domobranski 5. i 11. pešadijski puk, nemački 369. legionarski puk i manji delovi ustaša, žandarma i nemačke 718. pešadijske divizije) izvršile koncentričan napad na 2. krajiški NOP odred. Odred je veštīm manevrima izbegao sudare sa jačim snagama i zabacio se neprijatelju za leđa. Neprijatelj je prokrstario celu Kozaru i vršio represalije, pobivši preko 200 seljaka. Trećeg dana napad je obustavljen, a na Kozari je ostavljeno više manjih posada.
26. novembar — Posle 17 dana opsade, delovi 3. krajiškog NOP odreda zauzeli Sitnicu (pod pl. Manjačom). Kod s. Ratkova posada (6. četa domobranskog 10. pešadijskog puka i žandarmi) razbijena pri pokušaju proboja u Ključ.
— Lastvanska četa Trebinjskog bataljona Hercegovačkog NOP odreda⁵, iz zasede kod Klobuka (na putu Trebinje — Nikšić) razbila motorizovanu kolonu (4 tenka, 16 kamiona i oko 40 motocikla) italijanske divizije *Marke« i zaplenila 22 motocikla, 4 p. mitraljeza, 10 pušaka itd.
— Kod s. Jablanice (blizu Bos. Gradiške) ustaše naterale u reku i pobile oko 170 seljaka pohvatanih u napadu na pl. Kozaru, a oko 200 dečaka i devojčica odvele u Dubicu.
— U pl. Borji Oblasni komitet KPJ za Bt>s. krajinu organizovao konferenciju komandnog kadra ustaničkih jedinica sa područja prnjavorskog i kotorvaroškog sreza, lako su pojedini vodovi bili pod komandom četnika, formiran je partizanski bataljon i uključen u 3. krajiški NOP odred kao 6. bataljon. Kao jezgro novog bataljona poslužili su 2. i 4. partizanski odred i 1. partizanske čete za Bos. krajinu.
- 26/27. novembar — Majevički NOP odred i četnički Majevički odred izvršili zajednički napad na s. Koraj (kod Brčkog). Posada (3. bataljon domobranskog 6. pešadijskog puka), gonjena od partizana, povukla se prema Celiću, dok su četnici ostali u Koraju, gde su pobili oko 400 ljudi, žena i dece.
27. novembar — Delovi Kalinovičkog NOP odreda i četničkog Zlatiborskog odreda razbili jednu domobransku četvu kod rezervoara »Bistrica« sarajevskog vodovoda. Sutradan je jedan ojačani nemački bataljon uspeo da protivnapadom povрати položaje.

¹ Pismo Je. po četama, uz diskusiju, pročitano svim partizanima.² U toku borbe Je pristigla i jedna četa Grahovskog bataljona Nikšićkog NOP odreda.

1941. novembar

BOSNA I HERCEGOVINA

novembar 1941.

- Izdvajanjem četa iz 1. bilečkog bataljona »Vladimir Gaćinović« formiran Sitnički (3. bilečki) bataljon Hercegovačkog NOP odreda.
- 27/28. novembar — Majevički NOP odred napao na s. Čelić (kod Brčkog), ali ga nije zauzeo, jer su meštani priskočili u pomoć domobranskoj posadi, bojeći se četničkog pokolja kao u s. Koraju.
- 29. novembar — Na putu Celić — s. Mrtvice Majevički NOP odred razbio jednu i po četvu domobranske 3. pešadijske divizije.
- 30. novembar — Žandarmerijsko-domobranska posada napustila s. Jeleč (kod Foče), posle čega su u mesto ušli delovi Kalinovičkog NOP odreda. Na održanoj konferenciji meštana formirana Muslimanska partizanska četa (92 borca) Kalinovičkog NOP odreda i Komanda mesta Jeleč.
 - Grahovski bataljon Nikšićkog NOP odreda i delovi Trebinjskog bataljona Hercegovačkog NOP odreda uništili posadu žand. st. i zauzeli Lastvu (kod Trebinja).
 - Na zboru izabran opštinski NO odbor Bos. Petrovo Selo, sa sedištem u Kakmužu (srez Gračanica). Odbor je imao mehaničku i stolarsku radionicu, radionicu za izradu ručnih bombi, magacine hrane itd.
 - Delovi 1. krajiškog NOP odreda zauzeli žand. st. .St. Majdan (kod San. Mosta).
- Novembar k. — Prerastanjem Sprečanske čete formiran 2 (Sprečanski) bataljon Birčanskog NOP odreda.
 - U Loparama, na sastanku predstavnika seoskih NO odbora, izabran opštinski NO odbor.
- Novembar — PK KPJ za BiH uputio muslimanima Bosne i Hercegovine proglas u kome je objasnio vojno-političku situaciju, ukazao na prave krivce za stradanje nevinog muslimanskog življa i istakao potrebu za masovnijim aktivnim učešćem u oružanoj borbi protiv okupatora i domaćih izdajnika. Ne zadovoljiti se protestnim rezolucijama, nego odvojiti muslimanske mase od izdajničkih voda i vlastitom borbom, u zajednici sa Srbima i Hrvatima Bosne i Hercegovine, obezbediti bolju budućnost i spas od uništenja između dve vatre — osnovna je intencija proglasa.
 - U Rogatici, na narodnom zboru, izabran opštinski NO odbor Rogatica.
 - Us. Lubardićima (kod Rogatice), na sastanku predstavnika seoskih NO odbora, izabran opštinski NO odbor Dub (srez Rogatica).
 - Formiran opštinski NO odbor Borike (kod Rogatice).
 - Us. Borovcu (kod Rogatice) formiran opštinski NO odbor Borovac.
 - U Rogatici, na konferenciji predstavnika opštinskih NO odbora, izabran SNO Rogatica.
 - U Podgrmeču formiran SK KPJ za Bos. Krupu.
 - Od delova rasformirane 1. partizanske čete za Bos. krajinu formiran 5. bataljon 3. krajiškog NOP odreda.
 - Formiran Crnovrški bataljon NOP odreda »Zvijezda«.
 - Formiran Vareški bataljon NOP odreda »Zvijezda«.
 - Formiran Stublinski bataljon NOP odreda »Zvijezda«.
 - Izdvajanjem delova Vareškog bataljona formiran Nišićki bataljon NOP odreda »Zvijezda«.
 - Formiran Zagorski bataljon Kalinovičkog NOP odreda. Ali je on krajem istog meseca prešao u četnike.
 - Na teritoriji Maglajskog bataljona Ozrenskog NOP odreda formiran NO odbor Rakovica, sa sedištem u s. Rakovici.
 - U Sarajevu Gestapo uhapsio preko 1000 građana (među kojima i veliki broj aktivista NOP-a).
 - OK SKOJ-a za Majevicu obnovio SK SKOJ-a za Bijeljinu, sa sedištem u s. Korenitoj.

CRNA GORA

1. novembar — U Zabljaku, uz prisustvo delegata PK KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak, Baja Sekulića, otpočelo trodnevno partijsko savetovanje. Odlučeno je: na teritoriji sreza izvršiti izbore seoskih, opštinskih i sreskih NO odbora; pristupiti likvidiranju narodnih neprijatelja; uspostaviti partizanske straže u Zabljaku. Šavniku i Brznama; formirati partizanske bataljone i durmitorsku brigadu Vojvoda Momčilo i izvršiti pripreme za pretstojeći napad na Pljevlja.
2. novembar — GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku naredio Lovčenskom NOP odredu da naj-energičnije pristupi likvidaciji špijuna, pelokolonaša i razbijača narodnog jedinstva i povede energičnu borbu protiv okupatora.
- U s. Ravnoj Rijeci (kod Bijelog Polja) u borbi protiv krllaša poginuo Aleksa Dilas Bečo, narodni heroj.
3. novembar — PK KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak uputio proglas narodu povodom 24-godišnjice oktobarske revolucije.
5. novembar — Održan sastanak Biroa PK KPJ za Crnu Goru i Boku, na kome je izvršena analiza stanja u Crnoj Gori. a član Politbiroa CK KPJ i VS NOP odreda Jugoslavije Ivan Milutinović¹ upoznao prisutne sa zaključcima vojno-političkog Savetovanja u Stolicama. sa direktivom CK KPJ o stvaranju narodne vlasti i sa pismom vrhovnog komandanta Josipa Broza Tita o upućivanju boraca u Srbiju. Odlučeno je da se pristupi formiranju jednog odreda koji bi, sastavljen od najboljih boraca, pri prolasku kroz Sandžak izvršio napad na Pljevlja.
- Novembar p. — U selu Krvavču (kod Danilovgrada) održan sastanak 75 predstavnika svih opština danilovgradskog sreza, na kome je izabran SNO odbor.
- U Mokrom dolu (kod Crkvice) formiran Orjenski NOP bataljon.
6. novembar — Delegat VS NOP odreda Jugoslavije i CK KPJ Ivan Milutinović izveštava CK KPJ da je hitno pristupljeno prikupljanju i mobilizaciji partizana radi upućivanja u Sandžak.
- - Partizani prekinuli tt veze između Nikšića i Danilovgrada.
7. novembar — Morački bataljon i Vod rovačkih partizana Komskog NOP odreda srušili most u rejonu s. Pajkova Vira kod Kolašina i time 15 dana onemogućili neprijatelju saobraćaj na putu Lijeva Rijeka — Mateševo — Kolašin.
- Održan plenarni sastanak Sreskog odbora Crnogorske narodne omladine za srez podgorički, na kome su doneti zaključci: pojačati rad modu omladinom, stvoriti čvrsto jedinstvo u borbi za nacionalno oslobođenje; organizovati antifašističke omladinske mitinge po selima i opštinama i razvijati agitaciju za veće uključivanje omladine u NOP odrede. Prema tim zaključcima trebalo je u partizanskim četama formirati aktive a u bataljonima komitete CNO.
- Na čitavoj slobodnoj teritoriji Crne Gore svečano proslavljena 24-godišnjica oktobarske iredolucije.
8. novembar — Kod ž. st. Stube (kod Nikšića) delovi Nikšićkog NOP odreda porušili na više mesta put Nikšić — Vilusi i železničku prugu Nikšić — Bileća.
9. novembar — U rejonu ž. st. Stube (kod Nikšića) delovi Kočansko-miločanskog bataljona Nikšićkog NOP odreda napali iz zasede izviđačku grupu od 60 italijanskih vojnika i 13 zeleniša. Poginula su i ranjena 33 a zarobljena 2 neprijateljska vojnika, dok su partizani imali 2 ranjena. Zaplenjeno: 2 p. mitraljeza i nekoliko pušaka s municijom.
- U Tifranskoj klisuri partizani porušili put Berane (sada: Ivangrad) — Bijelo Polje.
- U Mojkovcu formirani Opštinski NO odbor i Komanda mesta.
10. novembar — Dve italijanske čete iz Nikšića pokušale da se pod zaštitom tenkova probiju kroz s. Kočane do ž. st. Stuba, ali su ih partizani Nikšićkog NOP odreda odbili i naterali u bekstvo i tom prilikom oslobodili 30 seljaka koje je neprijatelj vodio sa sobom.
- Na Jasenu (u blizini Viiusa) partizanska zaseda puščanom vatrom oborila transportni neprijateljski avion. Posada od dva člana poginula.
11. novembar — GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku, na osnovu odluka Savetovanja u Stolicama, izdao naredbu o reorganizaciji vojnih jedinica, po kojoj se na teritoriji Crne Gore

i Boke osnivaju: Lovčenski, Zetski, Durmitorski i Komski NOP odredi. Dotadašnji nazivi brigada ukidaju se. Naredbom je regulisana i unutrašnja struktura štabova.

Izvršni odbor Crnogorske narodne omladine (CNO) za srez podgorički uputio direktivno pismo opštinskim odborima CNO sreza podgoričkog o zadacima crnogorske omladinske organizacije.

12. novembar — GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku prosledio štabovima NOP odreda uputstvo VŠ NOP odreda Jugoslavije o osvajanju naseljenog mesta i odbrani oslobođene teritorije.
13. novembar — Na mestu zvanom Platno (na putu Titograd — Kolašin) delovi bataljona Marko Miljanov« Zetskog NOP odreda porušili potporne zidove i onesposobili komunikaciju za saobraćaj.
- Delegat VŠ NOP odreda Jugoslavije Ivan Milutinovic uputio naređenje Glavnom štabu NOP odreda za Sandžak da odmah pristupi prikupljanju dovoljnih količina hrane za jedinice koje će operisati u Sandžaku; da Prijepoljsku i Pljevaljsku četu stavi na raspolaganje Crnogorskom NOP odredu za operacije u Sandžaku. Pored toga, u naređenju se govori i o budućim zadacima na formiranju vlasti na teritoriji koja bude oslobođena.
14. novembar — Italijanski bataljon sa 7 tenkova, uz podršku artiljerije, rtapao od Nikšića i Brezovika s. G. Polje i počeo da pali kuće. Borba je trajala od 9 časova izjutra do kasno uveče. Neprijatelj je imao 20 ranjenih i mrtvih, a zapalio je 10 kuća.
15. novembar — U s. GostUju (kod Titograda) održano savetovanje GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku sa komandantima i političkim komesarima NOP odreda, kojom prilikom je izvršena detaljna analiza borbenih dejstava, stanja u odredima i aktivnost odreda na terenu. Na savetovanju je zaključeno: postojeću strukturu partizanskih jedinica uskladiti sa odlukama Savetovanja GŠ NOP odreda Jugoslavije u Stolicama; najoštrije suzbijati i sprečavati pokušaje neprijatelja NOB-a na formiranju posebne vojničke organizacije, nosioci opštenarodnog ustanka mogu biti samo partizani; pružiti mogućnost svim poštenim rodoljubima da učestvuju u NOB-u. Zatim je izneto brojno stanje NOP odreda: Zetski NOP odred — 1.735 partizana, Lovčenski NOP odred — 500, Durmitorski NOP odred — 1.340 i Komski NOP odred — 900 partizana. Tada su postavljeni sledeći zadaci: da se partizanske jedinice organizaciono učvrste, oforme i povežu: da se iz partizanskih redova izbace kolebljivi i panikerski elementi; da se organizuje obaveštajna služba, straža po selima, kao i stalno izviđanje neprijatelja: da se pojača politički rad u jedinicama i u narodu i povede oštiji kurs prema petokolonašima i špijunima. U vesl sa odašiljanjem partizana u Srbiju i sa eventualnim operacijama u Sandžaku rešeno je da se utrostruči rušenje puteva koji vode za Sandžak i preduzme stalno izviđanje neprijatelja.
- Novembar s. — GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku formirao Crnogorski NOP odred za operacije u Sandžaku, koji je imao 9 bataljona (Lovčenski, »Bijeli Pavle«, Zetski, 18 oktobar«, Komski, Peko Pavlović . Uskočko-drobnjački, Jezero-šaranski i Bajo Pivljanin«), ukupno oko 3.690 boraca, a od naoružanja: 2907 pušaka, 70 p. mitraljeza, 14 mitraljeza, 6 minobacača. 1 top 45 mm, 1149 ručnih bombi i drugo.
- Partizani iz Grahovskog bataljona. Banjsko-vučedolskog bataljona Nikšićkog NOP odreda i bataljona "Luka Vukalović" savladali ustaško-domobranksu posadu u Parežu, kod Lastve (srez Trebinje). Zarobili 12 domobrana i 7 italijanskih vojnika sa oružjem i opremom. Onesposobili električnu centralu u Parežu, koja je davala osvetljenje Trebinju i Bileći.
- GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku naredio štabovima NOP odreda na teritoriji Crne Gore i Boke da. radi lakšeg zauzimanja Pljevalja, blokiraju neprijatelja u Bijelom Polju, Beranama (sada: Ivangrad), Kolašinu i Andrijevici i prekinu sve komunikacije koje iz neprijateljskih garnizona vode ka Pljevljima.
16. novembar — U s. Brskutu (kod Titograda) formirana teritorijalna partizanska četa.
19. novembar — PK KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak uputio svim okružnim i mesnim komitetima KPJ i biroima čelija direktivno pismo u vezi sa radom među omladinom. U pismu se ističe: SKOJ i dalje ostaje posebna organizacija, te ga ne treba izjednačavati sa Crnogorskom narodnom omladinom, koja treba da bude masovna omladinska organizacija i omogućiti najšire okupljanje omladine u borbu protiv okupatora; dužnost je svakog člana KPJ i SKOJ-a da aktivno radi u Crnogorskoj narodnoj omladini.
20. novembar — Povodom formiranja partizanskih jedinica za operacije van Crne Gore. PK KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak uputio direktivu Oblasnom komitetu, okružnim i mesnim komitetima i biroima čelija za pravilnu raspodelu partijskog članstva.

- OK KPJ za cetinjski okrug uputio proglas narodu sreza cetinjskog (Katunjanima) da stupa u oslobodilačku borbu crnogorskog naroda protiv okupatora i njegovih slugu.
- Bataljoni tek formiranog Crnogorskog NOP odreda za operacije u Sandžaku otpočeli marš u pravcu Pljevalja.
- GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku uputio izveštaj Vrhovnom štabu NOP odreda Jugoslavije o zaključcima savetovanja sa štabovima odreda, o formiranju Crnogorskog odreda za operacije u Sandžaku i o političkoj situaciji na terenu.
PK KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak uputio direktivno pismo Oblasnom komitetu, okružnim i mesnim komitetima i biroima ćelija, u kome objašnjava strukturu partijskih organizacija u partizanskim jedinicama, ukazuje na ulogu i zadatke partijskog rukovodstva i organizacija u jedinicama i narodu i naročito se zahteva od svih intenzivan politički rad u masama.
- 21. novembar — GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku naredio Štabu Lovčenskog NOP odreda da preduzme rušenje komunikacija i tt veza; likvidira špijune i petokolonaše; pojača politički rad na terenu i uspostavi kontakt sa vođom federalista Krstom Popovićem radi zajedničke borbe protiv okupatora.
Štab Lovčenskog NOP odreda naredio svim komandama bataljona i četa da, u vezi sa odlaskom jedinica u Sandžak, preduzmu vojne i političke mere u cilju formiranja novih jedinica, kao i radi osiguranja od iznenadnog neprijateljskog napada.
PK KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak uputio proglas crnogorskom narodu da se ne da zavesti od strane okupatora i izdajnika federalista, već da, složnije nego ikada, nastavi sveti oslobodilački rat protiv okupatora i domaćih izdajnika.
- 23. novembar — OK KPJ za Podgoricu uputio direktivno pismo mesnim komitetima, biroima ćelija i partijskim grupama; da pojačaju politički i organizacioni rad na terenu, a naročito rad među ženama.
- 24. novembar — Štab Grahovskog partizanskog bataljona izdao naredbu narodu opštine grahovske kojom zabranjuje trgovinu s okupatorom, širenje alarmantnih vesti, prisvajanje privatne, zajedničke ili zaplenjeno imovine, odavanje vojnih tajni i popravku objekata koje su porušili partizani.
- 25. novembar — GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku naredio Štabu Lovčenskog NOP odreda da deo partizana iz Lješanske nahije priključi novoformiranom Lješanskom partizanskom bataljonu.
— Us. Kruševici (kod Herceg-Novog) formiran SNO odbor za Boku.
- 25/26. novembar — Kod Vilusa Grahovski bataljon Nikšićkog NOP odreda i partizani Banjana i Lastve u oštroj dvočasovnoj borbi, razbili i prinudili na predaju italijansku motorizovanu kolonu (iz divizije »Marke») jačine 4 tenka, 4 kamiona i 2 motocikla, sa oko 140 vojnika. Neprijatelj je imao U mrtvih i 22 ranjena; zarobljeno 77 vojnika i 5 oficira (među kojima komandant garnizona Bileća). Zaplenjena je celokupna oprema kolone: 2 ispravna tenka, 3 kamiona, 1 motocikl i 110 pušaka. Kod partizana je samo jedan borac ranjen.
- 26. novembar — GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku izveštava VŠ NOP odreda Jugoslavije o vojno-političkoj situaciji u Crnoj Gori i o nameri da sa Crnogorskim NOP odredom za operacije u Sandžaku što hitnije pristupi čišćenju Sandžaka, kako bi se NOP odredi Srbije i Crne Gore što pre spojili
— Štab Lovčenskog NOP odreda naredio svim komandama bataljona i četa da od 29. novembra pojačaju izvođenje akcija na komunikacijama koje vode za Sandžak i, na taj način, olakšaju dejstva Crnogorskom NOP odredu za operacije u Sandžaku.
— U Lijevoj Rijeci (kod Kolašina) formirana Ljevorečka partizanska četa.
— U Zabljaku (pod Durmitorom) po naređenju GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku, osnovana partizanska bolnica, koja je bila smeštena u jednom hotelu i u nekoliko manjih vila.
— Us. Vilusima (kod Grahova) izabran Grahovski opštinski NO odbor.
- 27. novembar — GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku pohvalio komandni sastav i sve borce učesnike u borbama protiv italijanskog okupatora kod Vilusa. Petrovića i Velikog kuka, istakavši ih kao primer hrabrosti, požrtvovanja i partizanske vojničke veštine.

28. novembar — GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku naredio Lovčenskom NOP odreda da je ukinut princip izbornosti komandnog kadra, imenovao Stab Lješanskog bataljona i postavio neposredne zadatke Lovčenskom NOP odreda.
- Na Šarenoj ploči (na putu Danilovgrad — Nikšić) delovi NOP odreda »Bijeli Pavle« srušili most, pokidali tt veze i razrušili put.
- Iz Danilovgrada oko tri italijanske čete izvršile ispad u obližma sela Pažice i Sekuliće da pljačkaju i da odvođe stanovnike u internaciju. Delovi NOP odreda »Bijeli Pavle« i meštani tih sela, u šestočasovnoj borbi, odbacili su ih u grad i naneli im gubitke od oko 20 mrtvih i ranjenih i 5 zarobljenih. Partizani su imali 1 mrtvog i 4 ranjena borca.
- 2S/29, novembar — Kod Han Garančića (na putu Lijeve Rijeka — Mateševo) Brskutska partizanska četa i partizanska četa iz Lijeve Rijeke porušile put, pokidale tt veze i uništile tri mosta.
29. novembar — GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku naredio preformiranje Durmitorskog NOP odreda u Durmitorski i Nikšićki NOP odred a Zetskog NOP odreda u NOP odred »Bijeli Pavle« i Zetski NOP odred. Tako je na teritoriji GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku postojalo šest NOP odreda: Lovčenski, Zetski, Nikšićki, Durmitorski, Komski i »Bijeli Pavle«.
- Štab Crnogorskog NOP odreda za operacije u Sandžaku izveštava VŠ NOP odreda Jugoslavije o slanju svoje jedinice i o nameri da odmah zauzme Pljevlja, a zatim Priboj i Rudo i ostala mesta u Sandžaku.
30. novembar — U s. Kopilju (kod Titograda) održana I pokrajinska konferencija CNO kojoj je prisustvovalo oko 40 delegata, pored predstavnika PK KPJ i GŠ. Referat .Zadaci CNO u NOB-i- podneo je sekretar PK SKOJ-a za Crnu Goru, Boku i Sandžak. Konferencija je, posle iscrpnog izveštaja i diskusije, istakla najvažnije zadatke i izabrala Pokrajinski odbor CNO od 12 članova. Rešeno je da se pokrene list Omladinski pokret«.
- Kod s. Sjeničke Stijene (blizu Titograda) bataljon »Marko Miljanov Zetskog NOP odreda razbio ojačani italijanski bataljon alpinaca i odbacio ga ka Podgorici (sada: Titograd) uz gubitke oko 100 mrtvih i ranjenih i oko 60 zarobljenih italijanskih vojnika i oficira. Zaplenjeno: 6 minobacača. 2 mitraljeza. 17 p. mitraljeza. 182 puške, veća količina municije i ostale vojne opreme, među kojima i jedna radio-stanica. Partizani su imali 6 mrtvih i 10 ranjenih.
- Jedinice Lovčenskog NOP odreda razrušile- put i prekinule tt veze između Rijeke Crnojevića i Podgorice.
- Novembar k. — MK KPJ za Šavnik imenovao SNO za srez šavnički sa sedištem u Zabljaku.
- Novembar — GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku odgovorio na proglas fašističkog generala Pircija Birolija: narod Crne Gore i Boke ne sluša poziv okupatora, niti se boji represalija kada je u pitanju sloboda.
- GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku daje potčinjenim jedinicama opšte vojno uputstvo o rukovanju streljačkim naoružanjem, o noćnim borbama i o partizanskom načinu ratovanja.
- U Nikšićkoj župi osnovan opštinski NO odbor.
- U Baru obrazovan ilegalni opštinski NO odbor.
- Izabrani NO odbori planinopivske. pješivačke, pavkovičke i župopivske opštine.
- Povodom mučkog ubistva Nika Rolovića, sekretara MK KPJ za Cetinje, i Ljuba Laličića, člana KPJ, OK KPJ za Cetinje uputio proglas narodu srezova cetinjskog i barskog, u kome osuđuje rad fašističkog okupatora i domaćih izdajnika.

HRVATSKA

2. novembar — Komanda NOP odreda Korduna i Banije naredila komandantima bataljona da mobilišu celokupno ljudstvo sposobno za borbu, da ga formiraju u desetine, vodove, čete i bataljone i da redovno izvode vojnu obuku.
4. novembar — Delovi konjičkog puka »Alesandrija« italijanske 1. brze divizije popalili s. Grobnik (kod Vojnića).
- U s. Jasenku (kod Ogulina) italijanske vlasti streljale Marka Trbovića. istaknutog borca toga kraja, i još 9 komunista.

- G. novembar — Održana sreska partijska konferencija na kojoj je izabran SK KP1I za Vojni«
7. novembar — Na putu Žuta Lokva — Brinje partizani napali kamion sa vojnicima iz divizije italijanske 'Lombardija« i naneli im gubitke.
U s. Rapajinu Dolu (kod Brinja) partizani Drežničkog logora napali poštanski autobus i ubili 5 ustaša.
- S. novembar — U s. Kirinu (u Kordunu) formiran seoski NO odbor.
0. novembar — Prva partizanska četa 1. kordunaškog bataljona napala domobransku stražu na ž. st. Skakavac (kod Karlovca), zarobila 12 domobrana i zaplenila 17 pušaka.
— U Splitu udarna grupa bacila tri bombe na italijansku vojnu muziku i ranila 24 vojnika. Italijanski okupator je toga dana uhapsio 143 građanina.
10. novembar — Jedinice 6. bataljona komande NOP odreda Korduna i Banije srušile 13 većih i 12 manjih mostova i na više mesta prekopale pitleve u selima između Gline i Šamarice.
- Na Vratniku (kod Vojnića) 1. čela 1 partizanskog kordunaškog bataljona napala ustaše koje su terale opljačkanu stoku. Poginulo je 9 ustaša i jedan je ranjen, dok su partizani imali 2 mrtva i 1 ranjenog borca.
U s. Bučju (kod Pakraca) borci Psunjskog NOP odreda upali u opštinsku zgradu, razoružali stražu, zaplenili 2 puške i 265.000 kuna i spalili opštinsku arhivu.
U s. Johovici (kod Cazina) jedinice 2. bataljona Komande NOP odreda Korduna i Banije savladale posadu žand. st. i zapalile arhivu.
11. novembar — U Mekinjaru (kod Udbine) partizani Štaba grupe NOP odreda za Liku napali delove 2. pešadijskog puka italijanske divizije Re« i naneli im gubitke.
12. novembar — U s. Jajićima (kod D. Prirnišlja) formiran seoski NO odbor.
13. novembar — U Plavča-Dragi (kod Plaškog) NOP odredi Močila i Zbjeg napali stražu 137. legije crnih košulja. Jedan partizan je poginuo, a teško je ranjen i zarobljen (a zatim ubijen) komandant 3. kordunaškog partizanskog bataljona Stjepan Milanšincić Šilja, narodni heroj.
— Kod Okučana, na pruzi Zagreb Beograd partizani Psunjskog NOP odreda oštetili prugu, usled čega se prevrnuo voz (uništeni su lokomotiva i 17 teretnih vagona).
— U Vrginmost.u formiran ilegalni SNO odbor.
15. novembar — U logoru na Dugoj poljani (pl. Psunj) odbijen napad ustaša na Psunjski NOP odred.
- Novembar s. — Održana sreska partijska konferencija na kojoj je izabran SK KPH za Psunj.
- Novembar d. p. — U srezu Lapac, po naređenju Štaba grupe NOP odreda za Liku. formiran Lapački partizanski bataljon (kasnije nazivan partizanski bataljon Stojan Malić).
— CK KPH, preko PK KPH za Dalmaciju, uputio članovima Partije u Dalmaciji otvoreno pismo, u kome govori o greškama pri formiranju prvih NOP odreda, o neuspehu Splitskog i Solinskog NOP odreda da se prebace na slobodnu teritoriju Like i o drugim nezdravim pojavama u partijskim redovima.
NOP odred Malija Gubec« (nazivan i Trokiitskom partizanskog grupom) razoružao stražu u opštinskoj zgradi u s. Gaju (kod Pakraca) i zapalio opštinsku arhivu.
— U s. Rakovu Potoku (kod Zagreba) ustaše streljale Krešu Rakića narodnog heroja, rukovodioca jedne udarne grupe u Zagrebu.
— U s. Popovićima (u Kordunu) formiran seoski NO odbor.
17. novembar — Pod rukovodstvom političkog komesara Komande NOP odreda Korduna i Banije. 24 borca 1. kordunaškog partizanskog bataljona. preobučena u domobranske uniforme. ušla u Karlovac s ciljem da oslobode Marijana Cavića Grgu. člana OK KPH za Karlovac. Pošto se Cavić nije nalazio u bolnici, već u policiji, ova akcija nije uspjela. Pri povratku iz grada partizani su ubili 6 italijanskih vojnika i 2 ustaše.
— U Splitu italijanski okupator uhapsio sekretara CK KPH Rada Končara Brku koji je pokušao da se spase bekstvom. ali je ranjen u nogu.
- l/t. novembar — U rejonu s. Maje (kod Gline) jedinice 6. partizanskog bataljona Komande NOP odreda Korduna i Banije napale iz zasede kolonu od oko 100 ustaša i nanele joj gubitke od 15 mrtvih i 25 ranjenih.

20. novembar — U s. Radmanovcn (kod Vojnića) izabran SNO odbor za Vojnić.
21. novembar — Jedinice Popučko-krndijskog NOP odreda napale žand. st. i opštinsku zgradu u Slatinskom Drenovcu (kod Podrav. Slatine) i razoružale žandarme a zgrade zapalile.
- Partizani NOP odreda »Ognjen Priča/ porušili prugu između ž. st. Studenci i Ličko Lešće. Voz iskočio iz šina (oštećeni lokomotiva i poštanska kola).
- U s. Metku (kod Gospića) četnici ubili komandanta 3. partizanskog bataljona 1. lič. kod NOP odreda »Velebit« Petra Vuksana Pekišu. narodnog heroja.
22. novembar — Odlukom PK KPH za Dalmaciju formiran SK KPH za Solin.
23. novembar — Kod Brloga (na putu Senj • Otočac) partizanski vod "Škare« napao italijanski kamion, ubio 1 oficira i ranio 2 vojnika.
25. novembar — U s. Selakovoj Poljani (na Petrovoj gori) otpočela dvodnevna konferencija komandanata i političkih komesara partizanskih jedinica Korduna i Banije, na kojoj je konstatovan uspeh u razvoju NOP-a i u proširenju mreže sreskih. opštinskih i seoskih NO odbora.
- Italijanski vojnici upali u Divoselo (kod Gospića), gde su popaliti i demolirali više kuća.
26. novembar — Kod Bilaja (blizu Gospića) jedna desetina 1. ličkog NOP odreda Velebit napala italijansku patrolu i ubila 7 vojnika.
27. novembar — Psunjski NOP odred napao žandarme u Kamenskom (kod Pakraca) i naneo im gubitke, zaplenio 9 pušaka i veću količinu municije, a žand. st., Šumsku upravu i ložionicu šumskih lokomotiva zapalio.
28. novembar — Delovi Bjelovarskog NOP odreda izvršili napad na Novigrad Podravski (kod Koprivnice) i zaplenili 16 pušaka.
- U s. Siraču (kod Daruvara) NOP odred »Malija Gubec« izvršio napad na kamenolom državnih železnica i zaplenio 2 vagona eksploziva i vagon štapina (deo toga upotrebio za rušenje baraka).
29. novembar — Po naređenju Štaba grupe NOP odreda za Liltu formiran partizanski bataljon »Marko Orešković«.
- Borci 2. čete 4. bataljona Komande NOP odreda Korduna i Banije napali i razoružali žand. st. u s. Zirovcu (kod Gline).
- U šumi Petkovići (kod Karlovca) NOP odred Debela Kosa i Sljivnjak napali neprijateljsku kolonu, uništili 2 kamiona i zaplenili 30 pušaka i 1 p. mitraljez.
30. novembar — Na području koreničkog sreza, po naređenju Štaba grupe NOP odreda za Liku. formiran partizanski bataljon »Ognjen Priča«.
- Novembar — U s. Livadama, Zbijegu i Toboliću (kod G. Prirnišlja) formirani seoski NO odbori.
- U s. Cuntiću (kod Petrinje), opkoljen od ustaša, poginuo član OK KPH za Sisak Jandro Cipor, narodni heroj.
- U Maksimiru ustaše streljale španskog borca, člana MK KPH za Zagreb Božidara Daklča, narodnog heroja.

MAKEDONIJA

2. novembar — Kod Bel-Bunara (blizu Skoplja) bugarska policija otkrila Skopski NOP odred kada se ovaj prebacivao sa Skopske Crne gon preko Vardara za Vodno. Zbog nemogućnosti da uspostavi vezu sa MK KPJ za Skoplje i zbog svoje kolebljivosti, Stab odreda je odlučio da se ovaj odred privremeno rasformira Međutim, većina boraca je bugarska policija pohvatala u Skoplju i okolini. Odred je na taj način rasturen.
5. novembar — Održan sastanak PK KPJ za Makedoniju na kome je. posle analize rezultata prvih akcija NOP odreda, donet zaključak da se u prvoj polovini novembra formiraju novi NOP odredi na terenu bitolske. veleške. resenske i kruševske partijske organizacije.
- K. novembar — Bugarska policija uhapsila sekretara PK KPJ za Makedoniju Lazara Koliševskog. Rukovođenje Pokrajinskim komitetom preuzeo Bane Andreev.

- MK KPJ za Bitolj formirao Vojni štab sa zadatkom da priprema formiranje NOP odreda.
- S. novembar* — Prilepski NOP odred razoružao nekoliko bugarskih policajaca i predstavnika okupatorske vlasti i održao miting u s. Careviću (kod Prilepa).
- Novembar d. p.* — Pod uticajem Bojana Bnlgarjanova, PK KPJ za Makedoniju, sa Banom Andreevim na čelu, i pored neslaganja nekih članova, doneo odluku o rasformiranju Pokrajinskog vojnog štaba i Prilepskog NOP odreda. Time je ponovo zadat ozbiljan udarac oružanoj borbi makedonskog naroda.
- Novembar* — Proglas CK KPJ od 7. novembra 1941. preveden na makedonski jezik i umnožen u tehnici PK KPJ za Makedoniju. To je prvi proglas CK KPJ koji je rasturen u Makedoniji, jer je Metodije Šatorov ranije to sprečavao.

SLOVENIJA

- 1. novembar* — U Ljubljani održana četvrta plenarna sednica Vrhovnog plenuma OF (ujedno i druga sednica Slovenačkog NO odbora), na kojoj je prihvaćen program OF. nazvan Temeljnim tačkama OF.
 - OF objavila proglas sa pozivom na oružani otpor zbog nemačke odluke o iseljavanju Slovenaca iz Štajerske i Gorenjske u Šleziju i Poljsku.
 - Kod s. Sv. Helene (blizu Celja) 1. štajerski partizanski bataljon vodio borbe protiv nemačkih policijskih snaga. U borbi je poginuo puškomitraljezac Pohorske partizanske čete Angel Besednjak Don. narodni heroj.
- 3. novembar* — U s. Gorenjim Lažima (kod Seraiča) delovi 24. puka italijanske divizije Izonco okružili i gotovo potpuno uništili Belokranjsku partizansku četvu.
- 7. novembar* — Otpočele emisije radio-stanice OF (zване »Kričać')- Emisije su vršene ponedeljkom. sredom i petkom uvoče, po 15 minuta, sve do 5. IV 1942.
- 12. novembar* — Iz sudskog zatvora u Sevnici. partizani Brežičkc čete oslobodili 5 boraca OF osuđenih na smrt.
- Novembar s.* — U Ljubljani izašao prvi broj lista »Osvobodilna fronta-, organa OF Slovenije.
- 30. novembar* — U Ljubljani izašao prvi broj lista Mlada Slovenija. , organa Omladinske osvobodilne fronte Slovenije.

SRBIJA

- 1. novembar* — Kod s. Karana (blizu Titovog Užica) delovi Užičkog NOP odreda odbili napad četnika. U borbi zarobljeno oko 70 četnika i 30 ubijeno. Partizani imali 2 lakše ranjena.
 - Sklopljen sporazum o prekidu oružanih dejstava između četnika Bože »Javorskog« i štaba Ariljskog bataljona LTžičkog NOP odreda. Međutim, četnici posle nepunih (i časova pogazili sporazum i napali partizane.
 - Kod Požege jedinice Užičkog NOP odreda odbile napad četnika Draže Mihailovića.
 - Iz Bugarske stigao ti Srbiju jedan bugarski bataljon za pojačanje osiguranja železničke pruge i razmestio se na ž. st. od Niša ka Vranju.
- 2. novembar* — Četnici Draže Mihailovića napali na Užice (sada: Titovo Užice). koje su branili delovi Užičkog NOP odreda. U borbama na Trešnjici delovi Užičkog NOP odreda uspeali su da razbiju četničku grupaciju, odbrane Užice 1 Izbiju pred Požegu.
 - Četnici Draže Mihailovića napali Moravičku četvu Užičkog NOP odreda u Ivanjici. Posle 12-časovne borbe napad odbijen a četnicima naneti osetni gubici. U toj borbi poginuo i komesar Ariljskog bataljona Stevan Colović, narodni heroj.
 - Komanda četničkih odreda jugoslovenske vojske naredila da se četnički odredi koji su učestvovali u blokadi Kraljeva povuku i krenu ka Čačku da ga, sa ostalim četničkim jedinicama, preotmu od partizana.
 - Sedmi dobrovoljački odred i Velikomoravska grupa četnika napali Požarevački NOP odred na liniji s. Beranje — s. Bare — s. Kasidol — s. Smoljinac (kod Požarevca) i naneli mu osetne gubitke.

- Na pruzi između Leskovca i Grdelice delovi Kukavičkog NOP odreda srušili voz sa nemačkim vojnicima koji je dolazio iz Skoplja.
 - Iz Srem. Mitrovica prebačen u Sabac nemački 597. landessicen bataljon radi obezbeđenja pozadine nemačke 342. pešadijske divizije.
- 2/3. novembar
- U s. Sićevu (kod Niša) Nišavsko (Svrljiški) NOP odred sa delovima Ozrenskog NOP odreda napao i posle kraće borbe razoružao Sićevački četnički odred Koste Pećanca. Između ž. stanica Grdelica i Đorđevo Kukavički NOP odred porušio železničku prugu, usled čega je iskliznu voz (a dva vagona se prevrnula). Razoružao stražu na grdeličkom mostu.
 - Između sela Prčilovice i D. Adrovca (na pruzi Stalać — Niš) delovi Topličkog NOP odreda razrušili prugu.
3. novembar
- Po naređenju VS NOP odreda Jugoslavije, delovi Užičkog i Cačanskog NOP odreda napali četnike i posle oštne borbe koja je trajala čitav dan, zauzeli Požegu. Među poginulim je i komandant Dragačevskog bataljona Cačanskog NOP odreda Bogdan Kapelan, narodni heroj.
 - Kod s. Kamenova (blizu Petrovca) 7. dobrovoljački odred i četnici napali delove Požarevačkog NOP odreda. U borbi poginulo 40 boraca Požarevačkog NOP odreda, a neprijatelj imao 13 mrtvih.
- 4/5. novembar
- Između Srem. Mitrovica i s. Vognja i između s. Martinaca i s. Kuzmina (kod Srem. Mitrovica) borci Fruškogorskog NOP odreda 1 mesne desetine iz s. Bešenova (kod Rume) razorili prugu.
5. novembar
- Požarevački NOP odred napao Petrovac, koji su branili 6. i 7. dobrovoljački odred. Posle trodnevnih borbi zauzeo Petrovac.
 - U Beogradu nemačka policija i specijalna policija uhapsili oko 300 intelektualaca, pod izgovorom da su komunisti, masoni i anglofilii, i kao taoce ih zatvorili u logor na Banjici.
 - U Užicu (sada: Titovo Užice) od Slovenaca prognanih u Srbiju, formirana Slovenačka partizanska četa.
 - Kod sela Zavlaka, Kamenice, Koceljeva i Gole Glave delovi nemačke 342. pešadijske divizije, posle oštih borbi, potisnuli glavninu Posavskog i Valjevskog NOP odreda iz Tamnave na lovu obalu r. Jadrta.
 - Kod s. Tulova (blizu Vlasotinaca) poginuo politički komesar Kukavičkog NOP odreda Vladimir Dorđević, narodni heroj.
- Novembar p.
- U okolini s. Brajića (blizii Ljiga) četnici Draže Mihailovića streljali 17 lekarki i bolničarki i 16 boraca iz Posavskog i Kosmajskog NOP odreda, većinom ranjenika, upućenih u bolnicu na oslobođenoj teritoriji.
 - U Sandžaku formirane Bjelopoljska, Prijepoljska i Pribojska partizanska četa.
 - Na pl. Kukavici formirana bolnica Leskovačkog (Kukavičkog) NOP odreda, kapaciteta 30 postelja.
 - U Senti mađarske okupatorske vlasti obesile 9 naprednih Mađara iz mesta i okoline.
- Ö. novembar
- U s. Đurđevu (kod Zabija) održan dvodnevni sastanak PK KPJ za Vojvodinu na kome je odlučeno da ubuduće NOP-om u Banatu rukovodi politički sekretar PK Žarko Zrenjanin Uća a NOP-om u Ečkoj organizacioni sekretar PK Svetozar Marković Toza. Takođe je doneta odluka da se formira 1 šajkaški NOP odred.¹
 - GS NOP odreda za Srbiju izdao proglas narodu Srbije o izdajničkom radu Draže Mihailovića.
 - Između Dolca i Crvene Reke (na pruzi Niš — Pirot) dolovi Nišavskog (Svrljiškog) NOP odreda oštetili prugu.
7. novembar
- Jablanički, Toplički i deo Babičkog NOP odreda napali Lebane, Medvedu i Lece. koje su branili četnici Koste Pećanca i žandarmi. Posle kraće borbe posada se predala i ta mesta su oslobođena.
 - Između Kraljeva i Čačka četnici Draže Mihailovića mučki napali posadu i prateći vod partizanskih tenkova, ubili komandira tenkovske čete i zaplenili jedan tenk

¹ Po drugom izvoru sastanak je održan krajem novembra.

(drugi je, po sporazumu, bio kod četnika). Na isti način četnici preoteli i partizansku bateriju.

- Četnici Draže Mihailovića predali ultimatum Štabu Cačanskog NOP odreda: da se do 15 časova partizanska posada Čačka preda sa celokupnim naoružanjem, u protivnom će grad staviti pod artiljerijsku vatru. Pošto je Stab Cačanskog NOP odreda odbacio ultimatum, oko 1.500 četnika je napalo grad. Delovi Cačanskog NOP odreda, pošto su preoteli artiljerijsku bateriju i jedan tenk, u ogorčenoj borbi koja je trajala do 3 časa po ponoći, razbili su napadače, zarobivši oko 400 četnika i zaplenivši 4 mitraljeza, 4 p. mitraljeza, veći broj pušaka i dr.

Četnici Draže Mihailovića napali G. Milanovac. koji su branili delovi Cačanskog i 1. šumadijskog NOP odreda. Četnici su na prcvaru razoružati 7. četu 1. šumadijskog NOP odreda i delove Cačanskog NOP odreda i odveli ih u s. Brajiće. a kasnije u s. Slovac. predali ih nemačkim jedinicama, koje su ih streljale.

Između Koceljeva i Kamenice delovi Pesavskog NOP odreda vodili borbu protiv oko 2000 nemačkih vojnika i naneli im gubitke od preko 100 mrtvih, a sami imali 7 poginulih.

- U Staroj Pazovi izašao prvi broj lista «Naša borba», organa OK KPJ za Srem.

7/8. novembar

- LI s. Sićevu i na ž. st. Sv. Petka (na pruzi Niš — Pirot) Nišavski (Svrljiški) NOP odred napao na Sićevački četnički odred Koste Pećanca i na bugarsku posadu, razoružao ih, zarobivši oko 80 četnika i odeljenje bugarskih vojnika, i oštetiо električnu centralu.
- Kod Užica (sada: Titovo Užice) četnici ponovo napali delove Uzičkog NOP odreda. U borbama vođenim do noći 8. novembra četnici razbijeni i gonjeni do Crnokose.

8. novembar

- Kopaonički NOP odred, posle oštре borbe protiv četnika Draže Mihailovića. ponovo zauzeo Rašku.
- Četnici Koste Pećanca i nedićevci iz Leskovca pokušali do zauzmu Lebane. Istočno od Lebane Jablanički NOP odred razbio četnike i prisilio ih na povlačenje ka Leskovcu.
- Delovi Cačanskog NOP odreda napali četnike i ponovo zauzeli G. Milanovac.

8/9. novembar

- Između ž. stanica Đorđevo i Grdelica delovi Babičkog NOP odreda oštetili prugu, usled čega je nemački transportni voz iz Skoplja iskočio iz šina.

9. novembar

- Na Lebanskom kršu Jablanički i deo Topličkog NOP odreda odbili napad oko 400 nemačkih vojnika i povratila ih u Leskovac.
- Na Crnokosi delovi Uzičkog NOP odreda napali četnike, zauzeli Kosjeriće i s. Ražanu i odbacili četnike ka Ravnoj gori.
- Četnici Koste Pećanca upali u Rašku te 18 boraca Kopaoničkog NOP odreda razoružali i uhapsili i 1 borca ubili.
- U Bečeju. u sukobu sa mađarskom policijom, poginula dva člana SK KPJ za Bečej.

10. novembar

- Jablanički NOP odred odbio još jedan napad dva nemačka bataljona koji su podržavani tenkovima i artiljerijom, nastojali da iz Leskovca prodru u Lebane. Potpuno razbijen neprijatelj je u neredu odstupio ka Leskovcu. Među poginulim je i komandant tih nemačkih snaga.
- U blizini s. Grgurevaca (kod Rume) grupa partizana Fruškogorskog NOP odreda probila se iz obruča.

11. novembar

- U Raškoj glavnina Kopaoničkog NOP odreda napala četnike Koste Pećanca i oslobodila zatvorene partizane. U toku borbe četircima su pristigla pojačanja, ali ih je Kopaonički NOP odred odbacio ka s. Beocu. Partizani su imali 29 mrtvih i 5 ranjenih.
- Na Krajincu (kod Rume) Fruškogorski NOP odred, odbivši napad, nanio gubitke poternom odeljenju ustaša, žandarma i domaćih Nemaca iz s. Grgurevaca.
- Kod Perleza (blizu Zrenjanina) grupa mesnih partizana isekla tt linije u dužini 500 metara.
- U Senti, po presudi mađarskog prekog vojnog suda. obešeno šest lica (dva člana KPJ i četiri simpatizera NOP-a).
- U Bečeju, po presudi mađarskog prekog vojnog suda. streljano 12 skojevaca, sa sekretarom SK SKOJ-a /a Bečej.

- U s. Samaili (kod Kraljeva), na zboru građana, izabran MNO odbor.
- 12. novembar* — Povodom izdaje Četnika Draže Mihailovića napredne žene Čačka izdale proglas pozivajući sve rodoljubive žene da se zbiju u jedinstveni front protiv okupatora.
- Kod s. Lopatnice (između Kraljeva i Ušća) delovi Kopaoničkog NOP odreda razbili nemačku jedinicu koja je pokušala da se iz Kraljeva probije u Rašku, a kod Raške razbili ujedinjene nemačke i četničke snage koje su iz Kosovske Mitrovice pokušale da zauzmu Rašku.
- Četnici Koste Pećanca napali Kopaonički NOP odred. Ovaj se posle dvodnevni borbi u s. Bocu i s. Boljevcu, povukao u Ušće.
- U Niš stigao prvi bugarski etapni puk.
- 12. novembar* — Delovi Pomoravskog i Kragujevačkog NOP odreda, posle oštrih borbi kod s. Dubrava i s. V. Pčelica (između Rekovea i Kragujevca). pod pritiskom Nedićevog 5. šumadijskog odreda, Račanskog četničkog odreda, jedne žandarmerijske čete i četnika iz Kragujevca otpočeli povlačenje prema Kniću, s. Ravnom Gaju, s. Zabojnici i s. Dulenu.
- Nedićevci i četnici, podržani nemačkim tenkovima, artiljerijom i avijacijom, posle oštrih borbi na komunikaciji Lazarevac — Bolanovica uspeali da odbace 1. šumadijski i Kosmajski NOP odred i 2. bataljon Posavskog NOP odreda i zauzmu Belanovicu.
- 13./14. novembar* — Delovi Topličkog NOP odreda prekinuli saobraćaj između sela Lužana i Tešice (na pruzi Stalač — Niš) i spalili opštinske arhive u selima Dakusu, Orljanu i Ločiki.
- 14. novembar* — OK KPJ za južni Banat uputio okružnicu br. I svim partijskim i skojevskim organizacijama. U njoj se iznosi politički pregled situacije u Evropi i u zemlji i pozivaju komunisti u odlučnu borbu protiv okupatora; ukazuje na greške nekih partijskih organizacija; daju uputstva za prilagođavanje odreda i akcija banatskom terenu.
- U s. Sušici (kod Valjeva) Posavski NOP odred razoružao Jadarsku četničku čelu.
- 15. novembar* — U Loznici ušao 3. bataljon 697. puka nem.ičke 342. pešadijske divizije.
- Delovi Užičkog NOP odreda posle jednodnevne borbe protiv četnika zauzele Ljubavlju.
- Novembar s.* — U s. Obraždti (na pl. Radanu) formirana partizanska bolnica, kapaciteta oko 100 postelja.
- 16. novembar* — Iz Kraljeva 2. bataljon 749. puka nemačke 717. pešadijske divizije probio položaje Kraljevačkog i Kopaoničkog NOP odreda kod Čibukovca i Mataruga i prodro u pravcu Raške. Kopaonički NOP odred se povukao i orijentisao za dejstvo prema r. Ibru, kontrolišući Ibarsku klisuru, a Kraljevački NOP odred je ostao u rejonu Kraljeva, držeći grad u blokadi.
- 17. novembar* — U rejonu sela Dragulja i Bosuta (kod Belanovice) Kosmajski i delovi Posavskog NOP odreda odbili napad četnika i žandarma koji su pokušali da se probiju prema G. Trešnjevici.
- Delovi Nišavskog (Svrliškog) NOP odreda izvršili neuspeo napad na bugarsku stražu u manastiru Svetoj Petki (kod Niša).
- U Užicu (sada: Titovo Užice), na okružnoj konferenciji predstavnika i delegata srezoza užičkog okruga i grada Užice. obrazovan Okružni NO odbor.
- U Užicu (sada: Titovo Užice), formiran Glavni NO odbor Srbije, koji je delovao do 29. novembra i imao veliki značaj za stvaranje narodne vlasti u Srbiji.
- 17/18. novembar* — Kod ž. st. Dorđeva (blizu Leskovca) delovi Kukavičkog NOP odreda oštetili prugu.
- 18. novembar* — U s. Gložanima (kod Kučeva) Požarevački NOP odred vodio oštru borbu protiv četnika i dobrovoljaca, u kojoj je. pored ostalih, poginuo i komandant tog odreda Veljko Dugošević, narodni heroj. Posle te borbe došlo je do osipanja boraca Požarevačkog NOP odreda.
- Podrinski NOP odred napao nemačke vojnike na Krstu kod Loznice i ubio 12. a zaplenio 1 radio-stanicu, 3 motocikla i oružje.

- U s. Neradinu (kod Iriga) grupa mesnih partizana demolirala opštinsku zgradu, spalila arhivu i zabranila dalji rad službenika, kao i izvoženje žita i kukuruza za neprijateljsku vojsku.
 - U Subotici, po presudi mađarskog prekog vojnog suda, obešeno 15 komunista, među kojima i sekretar OK KPJ za severnu Bačku.¹
 - U Čačku održan zbor građana na kome je manifestovano jedinstvo U borbi protiv okupatora.
19. novembar
- Nemačka avijacija bombardovala Cačak. Poginulo 5 a ranjeno 12 lica.
 - U rejonu s. Celareva (kod Bač. Palanke), u sukobu grupe ilegalaca iz s. Kisača sa mađarskim graničarima, teško je ranjen i zarobljen jedan ilegalac.
 - U Golubincima (kod Stare Pazove) ustaška policija izvršila provalu partijske organizacije i preduzela hapšenja.
 - U Staroj Pazovi ustaška policija izvršila provalu partijske i skojevske organizacije. Uhapšen najveći broj članova Sreskog i Mesnog komiteta KPJ i SKOJ-a.⁵
20. novembar
- U s. Radičevcu i s. Novom Koritu (kod Knjaževca) Knjaževačko-boljevački NOP odred razoružao Nedićevu graničnu stražu.
 - Delovi Kosmajskog, Kragujevačkog, Posavskog, Cačanskog i 1. šumadijskog NOP odreda slomili napad Nedićevih oružanih odreda i četnika na varošicu Rudnik i odbacili ih ka Belanovici.
 - U s. Kaoni (kod Guče) delovi Kraljevačkog i Kopaoničkog NOP odreda napali jednu četničku grupu ali nisu uspeli da je razbiju. Četnici su zarobili 18 partizana i sve ih poklali.
 - U selima Robajima i Rajkovićima (kod Valjeva) delovi Valjevskog, Užičkog i 2. šumadijskog NOP odreda napali i razbili četnike, zarobivši 80 četnika i zaplenivši 3 mitraljeza, 1 minobacač, 80 pušaka i veću količinu municije.
21. novembar
- U s. V. Siljegovcu (kod Kruševca) Rasinski i deo Topličkog NOP odreda napali četnike Koste Pećanca, nanevši im gubitke od 5 mrtvih i 4 ranjena, ali nisu uspeli da ih izbace iz utvrđene školske zgrade.
- 21 22. novembar
- Delovi Kukavičkog, Babičkog i Jablaničkog NOP odreda napali neprijateljsku posadu u Vlasotincu i prodrli u ovo mesto, ali, zbog slabe koordinacije i rukovođenja, posadu nisu razoružali.
22. novembar
- U fabrici oružja i municije u Užicu (sada: Titovo Užice), smeštenoj u trezorima Narodne banke, agenti okupatoru Lzazvuli eksploziju od koje je izgubilo živote oko 200 lica.
 - Na r. Jabianici (kod s. G. Stopanje) delovi Jablaničkog NOP odreda srušili most
23. novembar
- Kolubarska grupa nedićevsko-četničkih odreda i jedan nemački bataljon, podržani tenkovima i artiljerijom, zauzeli s. Rudnik i odbacili delove Pomoravskog i Kragujevačkog NOP odreda ka s. Krasojevcima I G. Milanovcu.
24. novembar
- Nedićevske jedinice, uz podršku nemačkih tenkova, preduzele napad na G. Milanovac. Posle oštre borbe oko ž. st. i groblja, u kojoj je pretrpeo osetne gubitke, neprijatelj je protivnapadom Kosmajskog i delova Cačanskog, Posavskog i 1. šumadijskog NOP odreda odbačen ka s. Svrakvcima.
 - Stab nemačke 342. pešadijske divizije izdao zapovest za uništenje neprijatelja u prostoru Užica« (sada: Titovo Užice).
 - U ražanjskom srezu deo Ozrenskog NOP odreda zarobio grupu četnika i zaplenio 2 laka mitraljeza, 6 p. mitraljeza, 20 pušaka, 100 kg eksploziva i dr.
25. novembar
- Otpočeo napad nemačke 342. i delova nemačke 704. pešadijske divizije, četnika, nedićevaca i ljoćevaca preko Ljubovije i Kosjerića u pravcu Užica (sada: Titovo Užice). Istovremeno su delovi nemačke 113. pešadijske divizije iz Kraljeva odbacili Kraljevački NOP odred ka Čačku.
 - U Novom Sadu, po presudi mađarskog prekog vojnog suda, obešeno 11 komunista i skojevaca.

¹ Po drugom izvoru događaj se de-sio krajem oktobra.

⁵ Po drugom Izvoru hapšenja su izvršena 17. novembra u Staroj Pazovi, a potom 1 u s. Vojkl.

- 25/26. novembar — Knjaževačko-boljevački NOP odred porušio ?.. st. Gramadu na pruzi Niš — Zaječar i jedan most.
26. novembar — Na ?.. st. Gramadi (pruga Niš — Knjaževac) Nišavski (Svrljiški) NOP odred zaustavio voz i u njemu razoružao 56 nedičevaca, većinom oficira i podoficira, zatim demolirao ž. st. Gramadu i miniranjem ošteti tunel.
- Kod Grdelice (blizu Leskovca) delovi Kukavičkog NOP odreda izbacili iz šina nemački blindirani voz.
27. novembar — pred Ljubovijom delovi nemačke 342. pešadijske divizije uz podršku avijacije i tenkova savladali otpor delova Valjevskog, Uzičkog i Posavskog NOP odreda i zauzeli Ljuboviju.
- Kod s. Bačevaca (blizu Valjeva) delovi nemačke 342. pešadijske divizije, uz podršku avijacije i tenkova, i četnici slomili otpor delova Valjevskog. 2. šumadijskog i Uzičkog NOP odreda i odbacili ih ka Bukovima. Tisoviku i Leskovici.
- Kosmajski NOP odred, sa delovima 1. šumadijskog, Kragujevačkog, Cačanskog i Pomoravskog NOP odreda, odbio novi napad kvislinških i nemačkih jedinica na Rudnik i naneo im gubitke od oko 90 mrtvih, ranjenih i zarobljenih.
- Delovi bugarskog 2. motorizovanog puka i nemačke 717. pešadijske divizije napali Kukavički NOP odred kod s. Vučja (blizu Leskovca) i prisilili ga na povlačenje. Odred se posle tri dana ponovo vratio u Vučje.
- Kod s. Jošanice (blizu Sokobanje), u borbi protiv nedičevaca i četnika. Ozrenski NOP odred pretrpeo gubitke od 36 mrtvih (poginuli su i komandant i komesar).
- Između ?.. stanica Brestovac i Pečenjevci delovi Jablaničkog NOP odreda oštetili prugu, usled čega je iskliznuo nemački blindirani voz.
28. novembar — VS NOP odreda Jugoslavije naredio Radničkom bataljonu Uzičkog NOP odreda, koji je ojačao sa dve čete Uzičkog i dve čete Posavskog NOP odreda (ukupne jačine 400—450 boraca) i jednim topom 75 mm, da na Kadinjači zatvori pravac Bajina Bašta — Užice (sada: Titovo Užice), uspori napredovanje desne kolone nemačke 342. pešadijske divizije i time stvori vreme za izvlačenje glavnine partizanskih jedinica.
- Kod sela Mrsača. Samaile, Slatine, Mrčajovaca i Vračevšnice nemačka 113. pešadijska divizija, uz sadejstvo kvislinških jedinica, savladala otpor delova Kraljevačkog, Kopaoničkog, Cačanskog i Kragujevačkog NOP odreda i ušla u Cačak i G. Milanovac.
- Jedinice nemačke 342. divizije odbacile delove Uzičkog NOP odreda sa položaja kod s. Okletac i pred veče zauzeli Bajinu Baštu, s. Kostojeviće i s. Dub.
- Na Bukovima i Crnokosi delovi nemačke 342. pešadijske divizije probili odbranu jedinica Uzičkog i Posavskog NOP odreda i odbacili ih prema Užicu (sada: Titovo Užice).
- Nedičevci i četnici, uz podršku nemačkog vazduhoplovstva, posle oštrih borbi protiv delova 1. šumadijskog, Kosmajskog i Posavskog NOP odreda zauzeli Rudnik.
- Između ?.. stanica Leskovac i Đorđevo delovi Kukavičkog NOP odreda oštetili prugu, usled čega je iskočio iz šina voz sa nemačkim transportom.
- U Đakovici mesna partijska organizacija organizovala uspešne demonstracije, sa parolama protiv okupatora i fašizma i protiv interniranja rodoljuba. Uveče su počepane italijanske zastave, a po zidovima ispisane borbene parole.¹
- U Prizrenu održane demonstracije na liniji borbe protiv Italijana.
29. novembar — Na Kadinjači (kod Titovog Užica) delovi nemačke 342. pešadijske divizije, uz podršku avijacije, oko 8 časova napali ojačani Radnički bataljon Uzičkog NOP odreda. U borbi vođenoj do popodneva branioi Kadinjače nisu dozvolili neprijatelju da prodre u Užice. Tek kada je izginuo čitav Radnički bataljon, sa komandantom Uzičkog NOP odreda Dušanom Jerkovičem, političkim komesarom Posavskog NOP odreda Borom Markovićem narodnim herojima i komandantom Radničkog bataljona, nemačke jedinice su uspele da pređu preko Kadinjače i istog dana uveče uđu u Užice.
- — Delovi nemačke 342. divizije slomili otpor delova Posavskog i Uzičkog NOP odreda u rejonima s. Karana, ušli u Užice (sada: Titovo Užice). a zatim i Požegu, gde se spojili sa delovima nemačke 113. pešadijske divizije.

¹ Po drugom izveštaju demonstracija su izbjic 2j novembra.

- Kod s. Zdravinja (na pl. Jastrepcu) četnici Koste Pećanca napali Jastrebačku četni Topličkog NOP odreda i zarobili mu jednu desetinu boraca.
- Kod s. Balanovca (blizu Knjaževca). Knjaževačko-boljevački NOP odred razbio četničku grupu, a u s. Radičevcu spalio opštinsku arhivu.
- i
- Kod s. Drijetnja (blizu Titovog Užica). u borbi protiv nemačkih vojnika poginuli prvi predsednik Glavnog NO odbora Srbije Dragojlo Dudić i sekretar OK KPJ za Užice Zelimir Đurić Željo, narodni heroji.
- 30. novembar — U Čajetini. na Palisadu i na Kraljevim vodama (sada: Partizanske vode) delovi nemačke 342. pešadijske divizije zarobili i pobili nekoliko stotina ranjenih partizana koji nisu mogli biti evakuisani zbog nedostatka transportnih sredstava.
- Novembar k. — Pod pritiskom nadmoćnih neprijateljskih snaga, a po naređenju VS NOP odreda Jugoslavije, izvršeno povlačenje glavnine NOP odreda iz zapadne Srbije i Sumadije u Sandžak. Snage koje nisu uspele da se povuku dobile su zadatak da na svom terenu nastave borbu.
- U Zabaljskom ritu, po odluci PK KPJ za Vojvodinu, formiran 1. šajkaški NOP odred.
- U Zabiju provaljena partijska i skojevska organizacija, i mađarske okupatorske vlasti uhapsile oko 70 rodoljuba.
- U Beogradu u zatvoru umorena Nadežda Purić, narodni heroj.
- U selima Lapotincu, Stubli, Kacabaću, Kosančiću, Cukovcu, Obiliću, Dinduši, Petrovcu i Belanovcu (kod Leskovca) formirani MNO odbori.
- Novembar — U s. Babinom Kalu (kod Bele Palanke) delovi Nišavskog (Svrljiškog) NOP odreda razoružali odeljenje graničara i spalili opštinsku arhivu.
- Deo Melohijskog NOP odreda pokušao da se. radi veze, probije iz okoline Peći u dolinu Ibra, ali nije uspeo.¹
- U Pirotu formiran odbor NO fonda, čiji je zadatak da prikuplja oružje, sanitetski materijal, odeću i obuću i da šalje borce u NOP odrede.
- U Smederevu formirati ilegalni MNO odbor.
- U istočnoj Srbiji izašao prvi broj »Biltena« organa Okružnog štaba NOP odreda istočne Srbije.
- Izašao prvi broj »Biltena« Niškog okružnog štaba NOP odreda.
- U selima Jašunji, Drčevcu, Zlokućanu, Grajevcu, Jelašnici, D. Kupinovici, Barju, Gorini, Miraševcu, Vučju, Slavniku, Rećici i Nakrivnju (srez leskovački) formirani MNO odbori.
- U s. Mikuloveu (kod Prokuplja) formiran MNO odbor.

¹ I' o drugom Izvoru pokušaj je izvrien početkom decembra.